

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 09 Mayıs 2025

Sayı : 11338

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

28086

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddeleri gereğince **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülcan KIŞ

Mersin Milletvekili

Ceza infaz kurumlarının yalnızca suç işleyen bireyleri toplumdan izole etmekle değil, aynı zamanda onları topluma kazandırmak ve yeniden suç işlemelerini önlemekle yükümlü olduğu, evrensel ceza hukuku prensipleri arasında yer almaktadır. Türkiye'de her yıl binlerce hükümlü cezasını tamamlayarak tahliye edilmekte, bu kişilerin önemli bir kısmı ise belirli bir süre sonra tekrar suç işleyerek cezaevine geri dönmektedir.

Adalet Bakanlığı'nın yıllık olarak yayımladığı Ceza İnfaz Kurumları İstatistikleri'nde hükümlülerin yaş, suç türü ve ceza sürelerine göre dağılımları ile denetimli serbestlik uygulamalarına dair genel veriler yer almakta; ancak bu verilerin yeniden suç işleme (recidivism) oranlarıyla ilişkilendirilerek analiz edilmesi, kamu politikaları açısından yeterli düzeyde değerlendirilmemektedir.

Bu nedenle, yeniden suç işleme oranlarına ilişkin daha detaylı veri setlerinin kamuoyuna sunulması, bu kişilerin tahliye sonrası yaşam koşulları, istihdam durumları, sosyal destek mekanizmalarına erişimi ve rehabilitasyon süreçlerinin sistematik biçimde değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda yapılacak analizler, suçun tekrarını önleyici etkili sosyal politikalara da zemin hazırlayacaktır.

Bu bağlamda,

1. 2014–2024 yılları arasında cezaevlerinden tahliye edilen hükümlülerin 2 yıl içinde yeniden suç işleyerek cezaevine dönme oranı yıllara göre nedir?

2. Bu oranlar; a) yaş grubu, b) ilk işlenen suçun türü, c) ceza süresi ve d) tahliye biçimine (koşullu salıverme, infaz tamamlama, denetimli serbestlik) göre nasıl bir farklılık göstermektedir?
3. Adli sicil sisteminde “yeniden suç işleyen” olarak tanımlanan bireylerin takibi için kullanılan ölçüt ve veri kaynakları nelerdir?
4. Cezaevinden tahliye edilen bireylerin sosyal hizmetlere, iş gücü piyasasına ve psikolojik destek mekanizmalarına erişim oranları ölçülmekte midir? Ölçülüyorsa, bu veriler yıllara göre kamuoyuyla paylaşılmakta mıdır?
5. Denetimli serbestlik kapsamında serbest bırakılan kişilerin yeniden suç işleme oranı, diğer tahliye biçimlerine göre nasıl bir farklılık göstermektedir?
6. 2020 sonrası dönemde, yeniden suç işleme oranlarını düşürmek amacıyla uygulamaya alınan projeler ve bu projelerin etki değerlendirme sonuçları nelerdir?
7. 18 yaş altı hükümlülerin tahliye sonrası yeniden suç işleme oranı nedir? Bu oran yetişkinlere göre nasıl bir fark göstermektedir?
8. Yeniden suç işleme oranları illere veya bölgelere göre farklılık göstermekte midir? En yüksek ve en düşük oranlara sahip iller hangileridir?
9. Cezaevinde mesleki eğitim, psikolojik destek veya madde bağımlılığı tedavisi programlarına katılan hükümlülerin, bu programlara katılmayanlara kıyasla yeniden suç işleme oranları nedir?